

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.49/2025/7. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2025. évi szeptember hó 16. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 24.B.151/2025/2. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

Terhelt1 IV. r. vádlottnak a tényállás 4/h) pontjában írt közbizalom elleni bűncselekményét a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének minősíti.

Mellőzi a IV. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés kiszabását.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2025. május 21-én kihirdetett 24.B.151/2025/2. számú ítéletével Terhelt1 IV. r. vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rb. a Btk. 291. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett vesztegetés elfogadásának

büntette, 2 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette, a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntette, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, valamint további 4 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt – halmazati büntetésül – 2 év szabadságvesztésre, 350 napi tétel pénzbüntetésre, 5 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 10.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 3.500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. A IV. r. vádlottal szemben 11.633.360 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el.

[2]

II.

[3] A törvényszék fenti ítélete ellen a vádlott és a védő a büntetés enyhítése: a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése érdekében fellebbezett.

[4] Fellebbezésének írásbeli indokolásában a védő a kiszabott szabadságvesztés mértékét alapján véve méltányosnak tartotta, azonban a vádlott személyi körülményeit figyelembe véve eltúlzottan súlyosnak értékelte. Kiemelte, hogy a IV. r. vádlott büntetlen előéletű, a nyomozás a vallomására erősen épített, emellett pedig a bűnösségére kiterjedő, részletes tényfeltáró beismerő vallomást tett. Bár nőtlen és kiskorú gyermek eltartásáról nem gondoskodik, de rokkant édesapját segíti, Hollandiában pedig gyári munkásként dolgozott. Egyszeri botlása volt a tényállásban írt bűncselekmény elkövetése, mely jogtechnikailag halmazati büntetést vont maga után. Egyéniesítve vizsgálva azonban, a IV. r. vádlott cselekvősege messze elmarad a tényállásban rögzített bűncselekmény többi résztvevőjétől. Mindezekre tekintettel kérte a büntetés enyhítését akként, hogy annak végrehajtását a törvény szerinti leghosszabb tartamban próbaidőre függessze fel.

[5] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában a tényállás 4/h) pontjában rögzített közbizalom elleni bűncselekmény Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, közvetett tettesként történő minősítésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[6]

III.

[7] A másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a fellebbezésekkel sérelmezett rendelkezését, továbbá – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket bírálta felül, mely – figyelemmel a Be. 590. § (5) bekezdésére is – kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási

szabályok megtartására, illetve arra, hogy helytálló-e a bűnösség megállapítására és a cselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezés.

- [8] Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat betartotta; a vádlott beismerésének a Be. 504. § (2) bekezdése alapján történő elfogadására, míg az ítéletnek a Be. 562. § (4) bekezdése szerinti rövidített indoklására is jogszerűen került sor. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott, ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, ún. relatív eljárási szabálysértést, mely alapján az ítéletét hatályon kívül kellett volna helyezni; a határozata érdemi felülbírálatának ezért nem volt eljárásjogi akadálya.
- [9] Miután a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében nem vizsgálta az ítélet megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.
- [10] Törvényes a vádlott büntetőjogi felelősségére vont következtetés is.

[11] **IV.**

- [12] A vádlott cselekményeinek minősítése túlnyomórészt megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak. E körben – egyetértve a fellebbeviteli főügyészség átiratában foglalt állásponttal – kizárólag a tényállás 4/h. pontjában írt cselekmény minősítése szorul korrekcióra.
- [13] Az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettét tettesként követi el az az ügyvéd, aki közreműködik cégek fiktív adásvételében, valamint abban, hogy a fiktív adásvétel szerinti, a valóságnak meg nem felelő adatok kerüljenek cégnyilvántartásba (*BH2008. 102.; BH2013. 175.*).
- [14] Tettesnek ezért a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott bűncselekmény kapcsán – ahogy a jelen ügyben is – kizárólag a cégbejegyzéseknél (változásbejegyzésnél) ügyvédként eljáró személyeket lehetett volna tekinteni. E személyek azonban nem tudtak arról – ahogyan a 4/h. tényállási pont esetében sem –, hogy az általuk kezdeményezett cégbírószági eljárás eredményeként valótlan adatokat jegyeznek be a közhiteles nyilvántartásba, ekként a Btk. 20. § (1) bekezdése értelmében – tévedésük folytán – nem büntethetők.
- [15] A fentiek alapján a vád tárgyává tett közokirat-hamisítás tettese kizárólag az a személy lehet, akinek közvetlen közreműködése kell ahhoz, hogy a közokiratba valótlan adat, tény vagy nyilatkozat kerüljön bejegyzésre. Ez a cégnyilvántartásba bejegyzés kapcsán a kérelem benyújtója. Az egyéb közreműködő ezért kizárólag *bűnsegéd* vagy *felbujtó* lehet (a *Kúria Bfv.1292/2014/7. számú eseti döntése*).
- [16] A közreműködés, mint elkövetési magatartás pedig felölel minden olyan értelmi-fizikai cselekvőséget, amely alkalmas arra, hogy annak következményeként a közokirat kiállítására illetékes személy a közokiratban a törvényi tényállásban meghatározott joghatással bíró valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot rögzítsen. E közreműködés tulajdonképpen speciális *közvetett tetteség* (*BH2022. 148.*).
- [17] A Btk. 13. § (1) bekezdése értelmében tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja, míg a (2) bekezdés szerint közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény

törvényi tényállását, e cselekményét gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, illetve *tévedésben lévő* személy felhasználásával valósítja meg.

- [18] Az irányadó tényállás 4/h. pontja szerint Terhelt1 IV. r. vádlott az üzletrész átruházásához szükséges iratokat Terhelt3 rábírására az eljáró ügyvéd előtt úgy írta alá, hogy tisztában volt azzal, hogy azok tartalma a valóságnak nem felel meg, hiszen a IV. r. vádlott ténylegesen nem kívánt a gazdasági társaság tagjává és ügyvezetővé válni.
- [19] Terhelt1 IV. r. vádlott ekként a valótlan tartalmú okiratok aláírásával közreműködött abban, hogy jog vagy kötelezettség keletkezésére, megszűnésére vonatkozó valótlan adatot rögzítsenek a cégnyilvántartás adataiba, mint közhiteles nyilvántartásba.
- [20] Miután a fenti adatok valótlanságáról a cégeljárás során a kérelmet benyújtó ügyvéd nem bírt tudomással, ezért Terhelt1 IV. r. vádlott e bűncselekménye – szemben az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal – a Btk. 13. § (2) bekezdése szerinti közvetett tettesként elkövetettnek minősül.

[21] V.

- [22] Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményeire a Btk. 81. § (1)-(3) bekezdései szerint irányadó halmazati büntetési tételt és annak középértékét helytállóan rögzítette.
- [23] A büntetés kiszabásánál irányadó tényezőket túlnyomórészt helyesen vette számba, és azokat a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.
- [24] Terhelt1 IV. r. vádlott terhére további súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a költségvetést károsító cselekménye többszörösen minősül. A halmazat nyomatékát pedig jelentősen erősíti az a körülmény is, hogy 12 bűncselekmény áll egymással halmazatban. További súlyosító tényező az egyik közbizalom elleni bűncselekmény tekintetében a felbujtói minősége is.
- [25] A IV. r. vádlott javára ugyanakkor további enyhítő körülményként kellett értékelni, hogy a legsúlyosabb bűncselekmények elkövetésében (költségvetési csalás büntette, illetve vesztegetés elfogadásának büntette) bűnsegédként vett részt.
- [26] Az alkalmazandó joghátrányt – a terhére rótt bűncselekményekre is figyelemmel – alapvetően a terhelt elkövetésben való részvételének mértéke, az elkövetés módja, valamint a magatartásával előidézett vagyoni hátrány összege határozza meg.
- [27] Mindezeket, továbbá a fentebb, valamint az elsőfokú bíróság által értékelt súlyosító és enyhítő körülményeket is figyelembe véve, a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a IV. r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által megállapított szankció szükséges és egyben elégséges is a Btk. 79. §-ában írt büntetési cél eléréséhez; – helyesen – a Btk. 82. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott enyhítő rendelkezés teljes kimerítésével, a törvényi minimumban meghatározott tartamú szabadságvesztés további enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget. Törvényesen került sor a közügyektől eltiltás, illetve a foglalkozástól eltiltás alkalmazására is.
- [28] A másodfokú bíróság ugyanakkor a halmazatban álló bűncselekmények nagy számára és különösen a vádlott közbenjárásával előidézett *vagyoni hátrány mértékére* is figyelemmel, nem látott lehetőséget arra, hogy a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján próbaidőre felfüggeszse; a vádlott cselekményeinek társadalomra

veszélyességével szemben ugyanis nem volt feltárható az ügyben olyan jelentős súlyú különös méltánylást érdemlő körülmény, amellyel a fentebb írtak ellenére a büntetés célja annak tényleges végrehajtása nélkül is elérhető volna.

- [29] Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság anélkül szabott ki a IV. r. vádlottal szemben pénzbüntetést, hogy vizsgálta volna a Büntető Törvénykönyvben ezzel kapcsolatban meghatározott feltételek meglétét.
- [30] A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében, akit haszonszerzés céljából elkövetett cselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. E törvényi rendelkezésnek tehát két feltétele, hogy az elkövető a bűncselekményt haszonszerzés céljából valósította meg, illetve, hogy megfelelő jövedelemre tegyen szert, vagy egyéb vagyonnal rendelkezzen. Ez utóbbi feltételt azonban az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vizsgálta.
- [31] Az ítélet [9] pontjában az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a IV. r. vádlott segéd munkásként alkalmi munkát végez, melyből havi 200.000 forint jövedelme származik. Vagyontalan, tartozása nincs. Az iratokból az is megállapítható volt, hogy a vádlott állandó, bejelentett munkahellyel nem rendelkezik, lakhatásának biztosítása céljából pedig ingatlant bérel.
- [32] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a mindössze 200.000 forint nettó jövedelemmel rendelkező, vagyontalan, lakbért is fizető vádlottal szemben a megfelelő jövedelem vagy vagyon megléte, mint feltétel nem igazolható, ekként az elsőfokú bíróság által megállapított tények nem alapozzák meg a Btk. 50. § (2) bekezdésében megkövetelt megfelelő vagyon vagy jövedelem feltételét, ezért a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget a IV. r. vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabására, így azt mellőzte.
- [33] Az elsőfokú bíróságnak a vagyonekobzással kapcsolatos rendelkezése is törvényesnek bizonyult.
- [34] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

P é c s, 2025. szeptember 16.

Dr. Bencze Beáta s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 24.B.151/2025/2. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.49/2025/7. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2025. évi szeptember hó 16. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Bencze Beáta s.k.
a tanács elnöke